

Kurzus neve: Cirkusz Design Művészet – Speciális elmélet - 25 óra				
A kurzust vezető oktató: Antalóczy Tímea, PhD E-mail cím: antaloczy@mome.hu Technikus: Tóta András (MOME) Tervező oktatók/konzulensek: Grünfelder Judit, Sass Tivadar Viktor				
Kód: B-AE-502	Tantervi hely: ES BA, MA Hely/időpont: MOME B_101 Időpont: Kedd: 8.30-11.20	Javasolt félév: 1-5	Kredit: 5	Tanóraszám: 4 Egyéni hallgatói munkaóra: 6
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): nincs				
A tantárgy célja a cirkusz történetének, társadalmi funkcióinak, kulturális/művészeti életének – mint sajátos szubkultúrának - vizsgálata, az ott működő vagy éppen tervezés alatt álló művészeti projektek elméleti és gyakorlati hátterének megismerése, lehetséges tovább- illetve újragondolása. Mindez – már a választott témák ismeretében – szakmai konzulensek (Ádám Krisztián, Császár Adrienn, Dévényi Dalma, Gubicz Flóra, Kiss Wanda, Lublós Zoltán, Szabó Viktória, Orbán Ivett) bevonása/felkérése mellett válik kivitelezhetővé. Az egyes témák köré épülő workshop alkalmak során ex-katedra előadások, órai feladatok, terepmunka, és hallgatói prezentációk váltakoznak. <u>Cél, hogy a cirkusz világára komponált elméleti/alkotói ötletek, a kiírásban szereplő feltételekhez, témákhoz kapcsolódva valósuljanak meg, azaz a hallgatók a cirkusz világát, szellemiségét, hagyományait alaposan megismerve készítsék el tervezői koncepcióikat. Ebben a félévben az inkluzív design áll a fókuszban.</u> A Nemzeti Cirkuszművészeti Központban dolgozó, a cirkusz világát jól ismerő és értő szakemberek (Fekete Péter, Joó Emese, Szondai Szandra, Pál Dániel Levente, Petrő Eszter, Graeser József, Bogdán Zoltán) előadásai, illetve a velük folytatott beszélgetések során az egyes projektcélok és a várt eredmények meghatározása, a megvalósításhoz szükséges módszertan elsajátítása, gyakorlása is fontos ambíció. A kurzus során a tantermi szemináriumok mellett szükségszerű egyéni, illetve csoportos félévközi, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben végzett terepmunka, előre megbeszélt időpontban, helyszínen és szempontok szerint. A félév során, a csoporttal az első órán egyeztetett időpontokban - de nem az órai sávban – a Fővárosi Nagycirkusz támogatásával lehetőségünk lesz 2 előadást is megtekinteni.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A cirkusz kultúrtörténetének rövid áttekintése, a cirkusz régi/új megjelenési formáinak, műfajainak, változó társadalmi szerepének, kommunikációjának vizsgálata. A témák sorrendje változhat a szemináriumi diskurzus tükrében vagy egyéb, előre nem látható okok miatt. A hallgatói témák, koncepciók egyeztetése folyamatosan zajlik.				
Tervezett főbb témakörök: 1. Szeptember 2. Cirkusz, Művészet, Design összefüggései. A cirkusz, mint tervezői inspiráció. Választható témák, műfajok. 2. Szeptember 9. Pál Dániel Levente (író, dramaturg - NCK): Bevezetés a cirkusz fogalmába, világába, a Fővárosi Nagycirkusz cirkuszkultúrájába. Kapcsolódó első projektötletek 3. Szeptember 16. Szondai Szandra (muzeológus, cirkusztörténész - NCK): Cirkusztörténet. Műfajok, Terek, Előadók/Művészek, Karakterek, Zsánerek. Kapcsolódó első projektötletek 4. Szeptember 23. Joó Emese (főmuzeológus, etnográfus – NCK, Magyar Cirkuszművészeti Múzeum, Könyvtár és Archivum vezető): Cirkuszművészet, tudományos munka, hozzáférés és esélyteremtés. Az inklúzió elmélete és gyakorlata a cirkuszban. / Kapcsolódó első projektötletek. 5. Szeptember 30. Bogdán Zoltán (ötvös, a Fővárosi Nagycirkusz grafikusa) Alkalmazott művészet a cirkuszban: arculat, kiadványok, látványelemek, effektek, információs jelrendszer 6. Október 7. Egyéni/csoportos projektötletek véglegesítése/ Tervezői konzultációk és prezentációk 7. Október 21. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 8. Október 28. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 9. November. 4. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 10. November 11. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 11. November 18. Konzultációk/prezentációk/terepmunka 12. November 25. Nyilvános Záró Prezentációk és Pop-Up kiállítás – MOME, Gondúzó				
Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: A hallgatók a kurzus előadásai mellett egyénileg és kiscsoportokban dolgoznak, kutatnak, projectfeladatokat teljesítenek. A féléves projectfeladat az egyéni és csoportos tevékenység folyamatos dokumentálása (jegyzetek, fotók, videók), az eredmények (projectötletek) és a kutatás menetének félév végi prezentálása (a félév során				

választott témakörből, ajánlott és gyűjtött irodalmak/közvetlen tapasztalatok alapján). A tanulás környezete: tanterem (MOME – M_016) és külső helyszínek (Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben).
Értékelés - Az értékelés szempontjai: - jelenlét (max. 3 igazolt hiányzás igazolt) - aktív részvétel az órákon - félévközi feladatok megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja - év végi feladat megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja
Az érdemjegy kiszámítása - aktív részvétel az órákon (30%) - prezentációk (30%) - év végi feladat teljesítése (40%)
Ajánlott irodalom Antalóczy Tímea – Biczó Henriett (2023): Empatikus cirkuszművészet. In: Empatikus marketing. szerk.: Szűcs-Csapó-Jakopánecz. Pécs: PTKK. Fekete Péter (2022): Cirkuszi utak a 21. században. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 90-91. Jacob, Pascal (2018): The Circus. A visual history. Bloomsbury Visual Arts. Joó Emese (2020): Múzeum a cirkuszban, cirkusz a múzeumban. In: Múzeumcafé 79. Pop – kultúra és tömeg. 2020/5. szeptember-október 118-129. Joó Emese (2022): Produkció! A porondon a cirkuszmúzeum In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 92-97. Karinthy Frigyes A cirkusz. http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/magyar/karinthy/cirkusz/cirkusz.htm Könyöt David (2022): A nevetésnek nincs színe, vallása, neme, egyszerűen csak jó. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 98-103. Knausgard, Karl Ove (2022): Nyár. Bp.: Magvető Krúdy Gyula (1982): A cirkuszkirály. Bp.: Móra Ferenc Lakos Anna (2002) Az új cirkusz felé: Színház és cirkusz kölcsönhatásának aspektusai, Színháztudományi Szemle. 34. 2002/155-169. Moholy-Nagy László (1978): Színház, cirkusz, varieté. In: A Bauhaus színháza. szerk.: Kocsis Róza. Bp.: Corvina Szondy Szandra (2022): Több mint verseny – inspiráció. A cirkuszfesztiválok szerepéről. In: Magyar Kultúra, Álom, 2022/1. 108-112. Tónagy Péter (szerk.) (2007): Cirkuszkutatás 2006-2007. Bp., Jászöveg/ Tónagy Péter (szerk.) (2009) Cirkuszkutatás 2008-2009. Bp., Jászöveg Voigt Vilmos (2006): Magyar cirkusztörténet. Iskolakultúra 2006/9. Voigt Vilmos: Mi is a cirkusz? (2009/7-8) 2000 című folyóirat - https://ketezer.hu/2009/08/mi-is-a-cirkusz/ https://www.szemiotika.hu/2025/01/21/24-semiotica-agriensis-a-cirkusz-jelvilaga/ Voigt Vilmos: „A cirkusz világa: mit látnak és mit festenek meg a gyerekek a cirkuszi előadásból?” Fordulópont 2008/2) Voigt Vilmos: „Sokkal több mint cirkusz!”. Múlt és Jövő 2016, 77-1 Circus Flow. Kortárs művészeti tárlat, kiállítási katalógus, 2021. További hasznos felületek/kiadványok Cirkopédia – a manézs művészete https://circuschool.hu/cirkopedia/ https://cirkuszdisein.hu/ Filmek Mi ez a cirkusz? (2017), Adj vizet az elefántnak! (2011), A cirkusz világa (1964), Trapéz (1956), Fehér tenyér (2005), Aglaja (2012), Országúton (1954), Pillangó cirkusz (2009), stb.
Egyéb fontos információ: A Fővárosi Nagycirkusz Splash! - Vizicirkusz-Swing a víz fölött és Holle anyó című előadásain - a csoporttal előre egyeztetett időpontokban, a Fővárosi Nagycirkusz szponzorálásával, kötelező a jelenlét!
Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:
Tanórán kívüli konzultációs időpont: kedd 15.10 – 16.40 előzetes bejelentkezés szükséges. Helyszín: M_-131 előtere. Kapcsolatfelvétel: az antaloczy@mome.hu vagy +36 20 973 0002